

1

Feyre

Sinds een uur wervelde de eerste wintersneeuw door Velaris.

De grond was een week geleden eindelijk bevroren, en tegen de tijd dat ik mijn ontbijt van toast en bacon had verslonden, vergezeld van een kop sterke thee, lag er een fijn wit poeder op de lichtgekleurde kasseien.

Ik had geen idee waar Rhys was. Toen ik wakker werd, had hij niet in bed gelegen en was zijn kant van het matras al koud. Dat was niet ongebruikelijk. De laatste tijd hadden we het allebei zo druk dat we voortdurend uitgeput waren.

Zittend aan de lange kersenhouten eettafel van het herenhuis bekeek ik fronsend de ronddwarrelende sneeuw achter de glas-in-loodramen.

Ooit had ik opgezien tegen de eerste sneeuwval, en hadden de lange wrede winters me angst ingeboezemd.

Maar het was een lange wrede winter geweest die me twee jaar geleden diep de bossen in had gedreven en in mijn wanhoop een wolf had doen doden. Een gebeurtenis die me uiteindelijk naar deze plek had geleid, naar dit leven en dit geluk.

De sneeuw viel in dikke vlokken op het dorre gras van de kleine voortuin en bedekte de ornamenten en puntige spijlen van het sierlijke hekwerk.

Bij de aanblik van de dansende sneeuwvlokken voelde ik een spran-

kelende kracht in mijn binnenste opwellen. Ik was Edelvrouwe van het Nachthof, dat was waar, maar ik was ook gezegend met de gaven van alle andere Hoven. En zo te zien nodigde de winter me uit om te spelen.

Toen ik eindelijk wakker genoeg was om helder na te denken, liet ik mijn mentale schild zakken en vroeg Rhys via onze zielsverbinding: *Waar ben jij zo vroeg naartoe gevlogen?*

Mijn vraag loste op in het niets. Een teken dat Rhys niet in Velaris was. Waarschijnlijk bevond hij zich zelfs buiten de grenzen van het Nachthof. Ook dat was niet ongebruikelijk. De laatste maanden ging hij vaak op bezoek bij onze bondgenoten om de banden aan te halen, handelsbetrekkingen op te bouwen en op de hoogte te blijven van hun plannen in dit post-muurtijdperk. Als mijn eigen werk het toeliet, reisde ik vaak met hem mee.

Ik pakte mijn bord van tafel, dronk mijn laatste thee op en slenterde naar de keuken. Mijn spel met ijs en sneeuw kon wachten.

Nuala stond al aan het aanrecht de lunch voor te bereiden, zonder Cerridwen, haar tweelingzus. Ze wilde mijn vuile vaat aanpakken, maar ik wuifde haar weg. ‘Die kan ik zelf wel afwassen,’ zei ik ter begroeting.

De halfgeest, wier armen onder het deeg zaten van de vleespastei die ze aan het maken was, glimlachte me dankbaar toe en liet me begaan. Ze was een vrouw van weinig woorden. Toch waren zij en haar tweelingzus allesbehalve verlegen. Zeker niet tijdens hun werk – spionage – voor Rhys en Azriel.

Terwijl ik mijn bord, vork en beker afwaste, keek ik door het keukenraam de tuin in. ‘Het sneeuwt nog steeds,’ zei ik ten overvloede. Elain had de tuin al winterklaar gemaakt en de meest kwetsbare struiken en borders met jute afgedekt. ‘Ik vraag me af of het nog gaat ophouden.’

Nuala rangschikte het deeg in een sierlijk traliepatroon boven op de pastei. Met haar schimmige vingers kneedde ze de randen behendig aaneen. ‘Het zou fijn zijn om een witte Winterzonnnewende te hebben.’ Haar stem was zacht en zangerig, vol fluistering en sombere ondertonen. ‘Sommige jaren kan het vrij mild zijn.’

O, ja. De Winterzonnewende. Over een week. Ik was nog maar zo kort Edelvrouwe dat ik geen idee had wat mijn formele rol zou zijn. En of we een hogere priesteres zouden hebben die een weerzinwekkende ceremonie zou leiden, net als Ianthe een jaar geleden.

Een jaar geleden. Goede goden, het was bijna een jaar geleden dat Rhys me van de wanhoop had gered door de inwilliging van ons pact op te eisen en me uit het Lentehof te bevrijden. De Moeder mocht weten wat er met me was gebeurd als hij ook maar een minuut later was gekomen.

Sneeuwvlokken wervelden en dansten door de tuin en daalden neer op de bruine jute doeken waarmee de struiken waren afgedekt.

Mijn metgezel, die zo hard en onzelfzuchtig had gewerkt, zonder de hoop me ooit aan zijn zijde te hebben.

We hadden allebei gevochten voor onze liefde. Ervoor gebloed. Rhys was er zelfs voor gestorven.

Het moment achtervolgde me nog altijd, zowel in mijn slaap als in mijn dagdromen: zijn verminkte gezicht, zijn roerloze borstkas, onze aan flarden gereten zielsverbinding. Ik kon het nog altijd voelen: de leegte in mijn borst op de plek waar we verbonden waren geweest, waar hij was geweest. Zelfs nu die band weer als een donker lint vol fonkelende sterren tussen ons in stroomde, galmde die leegte nog na in mijn binnenste. Het deed me opschrikken uit mijn slaap en leidde me af van waar ik mee bezig was, of ik nou een gesprek voerde, een schilderij bekeek of zat te eten.

Rhys begreep precies waarom ik me soms 's nachts uit alle macht aan hem vastklampte, of op heldere zonnige dagen ineens zijn hand greep. Hij begreep het, net zoals ik begreep waarom er soms een afwezige blik in zijn ogen verscheen, hij ons knipperend aanstaarde alsof hij zijn ogen niet kon geloven, of over zijn borst wreef alsof hij een pijn probeerde te verzachten.

Werken had geholpen. Ons allebei. Bezig blijven, geconcentreerd zijn. Soms zag ik op tegen de luie rustdagen waarop ik niets te doen zou hebben en ten prooi zou vallen aan mijn gedachten, en er niets zou zijn om me te beschermen tegen de herinnering aan Rhys die dood op de rotsige bodem lag, aan de koning van Hybern die met één

ruk mijn vaders nek had gebroken, aan al die Illyrianen die uit de lucht waren geschoten en als as op de aarde waren neergedaald.

Ooit zou misschien de dag komen dat zelfs werken die herinneringen niet meer op afstand kon houden.

Gelukkig hadden we voorlopig meer dan genoeg te doen. De wederopbouw van Velaris na de aanvallen van Hybern was slechts een van de vele enorme uitdagingen. Er wachtten ons meer taken, zowel in Velaris als erbuiten: in de Illyrische bergen, in de Uitgehakte Stad, in heel het uitgestrekte Nachthof. En in de andere Hoven van Prythian, en de nieuw verrijzende wereld erachter.

Maar eerst was het tijd voor de Winterzonnnewende. De langste nacht van het jaar. Ik wendde me van het raam af naar Nuala, die nog altijd bezig was met de deegranden van haar pastei. ‘Het is hier ook een bijzondere feestperiode, hè?’ vroeg ik nonchalant. ‘Niet alleen in het Winterhof en Daghof.’ En het Lentehof.

‘O, ja,’ zei Nuala, die zich voorover boog om haar pastei te inspecteren. Meesterspion – door Azriel persoonlijk getraind – en meesterkok. ‘We zijn er dol op. Het is een fijne, intieme, gezellige tijd. Cadeaus, muziek, lekker eten en soms feesten onder de sterrenhemel...’ Het tegenovergestelde van dat extravagante, dagenlange wilde feest waaraan ik vorig jaar was onderworpen. Maar... cadeaus.

Ik moest voor iedereen cadeaus kopen. Nee, ik moest het niet, ik wilde het.

Want al mijn vrienden – die ik inmiddels als mijn familie beschouwde – hadden ook gevochten en gebloed en waren daarbij bijna gestorven.

Ik verdrong het beeld van Nesta, over een gewonde Cassian heen gebogen, de twee bereid om samen te sterven in de strijd tegen de koning van Hybern. En het lijk van mijn vader achter hen.

Ik liet mijn hoofd in mijn nek rollen. We konden wel een feest gebruiken. Het kwam nog maar zo zelden voor dat we langer dan een uur of twee met zijn allen bijeen waren.

Nuala vervolgde: ‘Het is ook een rustperiode. En een tijd om de duisternis te overdenken. En hoe daardoor het schitterende licht extra afsteekt.’

‘Wordt er een ceremonie gehouden?’

De halfgeest haalde zijn schouders op. ‘Ja, maar daar gaat niemand van ons heen. Het is vooral voor degenen die de terugkeer van het licht willen vieren. Meestal doen ze dat door de hele nacht in absolute duisternis door te brengen.’ Een vage grijns. ‘Dat is niet echt een nieuwe ervaring voor mijn zus en mij. Of voor de Edelheer.’

Ik zette mijn schone vaat in het kleine houten afdruiprek op het aanrecht, wenste Nuala succes en ging naar boven om me aan te kleden. Cerridwen, haar tweelingzus, had mijn kleren al klaargelegd, al was ze nog steeds nergens te bekennen. Ik trok de dikke antracietkleurige trui, strakke zwarte legging en gevoerde laarzen aan en bond mijn haren in een losse vlecht.

Een jaar geleden was ik in schitterende jurken en juwelen getooid en had ik moeten flaneren voor een zelfingenomen hofhouding die me had aangegaapt alsof ik een kostbare fokmerrie was.

Hier... Ik keek glimlachend naar de zilveren ring met saffier aan mijn linkerhand. De ring die ik van de Weefster van het Woud had gestolen.

Mijn glimlach betrok.

Ik zag haar nog voor me. Ik zag Stryga voor me, hoe ze voor de koning van Hybern had gestaan, onder het bloed van haar prooi. En hoe hij haar hoofd tussen zijn handen had gepakt en haar nek had gebroken, en vervolgens haar lichaam naar zijn beesten toe had geslingerd.

Terwijl ik mijn handen tot vuisten balde ademde ik in door mijn neus en uit door mijn mond, totdat mijn ledematen niet meer krachteloos aanvoelden en de muren van de kamer niet meer op me af kwamen.

Totdat ik de persoonlijke voorwerpen in Rhys' kamer – onze kamer – weer scherp kon zien. De slaapkamer was beslist niet klein, maar de laatste tijd voelde het er benauwd. Het rozenhouten bureau tegen de ene muur was bedolven onder de papieren en boeken van ons werk; mijn kleren en juwelen moesten inmiddels verdeeld worden over deze kamer en mijn oude slaapkamer. En dan waren er nog de wapens.

Dolken en zwaarden, pijlkokers en bogen. Terwijl ik op mijn achterhoofd krabde bekeek ik de zware, venijnig uitziende strijdknots die Rhys zonder dat ik het had gemerkt naast het bureau had neergezet.

Ik wilde niet weten hoe hij eraan kwam. Ongetwijfeld zat Cassian erachter.

We zouden de hele boel natuurlijk in de ruimte tussen de rijken kunnen opslaan, maar... Met een frons bekeek ik mijn eigen, tegen de hoge kledingkast aan gezette Illyrische zwaarden.

Als we ingesneeuwd raakten, kon ik de dag misschien gebruiken om op te ruimen en plek voor alles te vinden. Vooral voor die knots.

Het zou niet eenvoudig zijn, want Elain bezette nog altijd de slaapkamer verderop in de gang. Nesta had haar eigen woning in de stad gevonden, in een bouwval waar ik liever niet bij stilstond. Lucien had tenminste een elegant appartement bij de rivier, dat hij een dag na zijn terugkeer van het strijdveld – en het Lentehof – had betrokken.

Ik had hem niet naar zijn bezoek aan het Lentehof – en Tamlin – gevraagd, en Lucien had ook geen verklaring gegeven voor zijn blauwe oog en kapotte lip. Hij had alleen gevraagd of Rhys en ik een woning in Velaris voor hem wisten, aangezien hij ons niet tot last wilde zijn door nog langer bij ons te verblijven, maar het Huis van de Wind te geïsoleerd vond.

Hij had niets gezegd over Elain, of over zijn gevoelens voor haar. Elain had hem niet gevraagd om te blijven, en ook niet om te vertrekken. Als zijn verwondingen haar al iets konden schelen, had ze het niet laten merken.

Maar Lucien was in Velaris blijven wonen en had een manier gevonden om bezig te blijven. Vaak was hij dagen- of wekenlang weg.

Ondanks het feit dat Lucien en Nesta hun eigen woningen hadden, was ons stadshuis de laatste tijd nogal krap geworden. Met name als Mor, Cassian en Azriel bij ons logeerden. En het Huis van de Wind was te groot, te stijf en te ver buiten het centrum van de stad. Leuk voor een paar nachten, maar... Ik hield van dit huis.

Het was mijn thuis. Mijn eerste echte thuis op een manier die ertoe deed. Het zou fijn zijn om er de Winterzonnewende te vieren met al onze vrienden, hoe krap ook.

Fronsend bekeek ik de stapel papieren die ik moest doornemen. Brieven van andere Hoven, van hogepriesteressen die visten naar een aanstelling, en uit koninkrijken van zowel elfiden als stervelingen. Ik

had het lezen al weken uitgesteld en besloot ze deze ochtend eindelijk door te ploeteren.

Edelvrouwe van het Nachthof, Beschermster van de Regenboog en het... Bureau.

Snuivend streek ik mijn vlecht over mijn schouder. Misschien zou ik mezelf ter ere van de Zonnewende een persoonlijke secretaris cadeau doen. Iemand die alle brieven zou lezen en beantwoorden, en een schifting zou maken tussen wat dringend was en wat kon wachten. Want wat extra tijd voor mezelf, en voor *Rhys*...

Ik moest de hofbegroting doornemen – waar *Rhys* zich zelden aan hield – om te kijken of we er iets voor konden vrijmaken. Voor hem en voor mezelf.

Onze hofkas was goed gevuld, wist ik. We konden het ons gemakkelijk veroorloven zonder dat onze rijkdom eronder zou lijden. Maar ik vond het niet erg om het werk te doen. Ik hield er zelfs van. Ik hield evenveel van dit hof en zijn bevolking als van mijn metgezel. Tot de vorige dag had ik bijna al mijn wakende momenten aan noodhulp besteed. Totdat me beleefd en hoffelijk was opgedragen *naar huis te gaan en van de feestdagen te genieten*.

In de nadagen van de oorlog had de bevolking van Velaris de uitdaging opgepakt om hun stad opnieuw op te bouwen en hun medebewoners te helpen. Voordat ik zelfs maar op het idee was gekomen hóé ik kon helpen, waren er al talloze hulporganisaties gecreëerd. Dus had ik me bij een aantal als vrijwilliger aangemeld voor taken variërend van het zoeken van huisvesting voor door de verwoestingen dakloos geworden bewoners tot het uitreiken van jassen en levensmiddelen aan de berooiden zodat ze de aankomende winter konden doorkomen.

Het was allemaal noodzakelijk en bevredigend werk. En toch was er meer. Ik kon méér doen om te helpen. Persoonlijk. Ik wist alleen nog niet wat.

Ik bleek niet de enige te zijn die de door de oorlog berooiden wilde helpen. Nu de vakantie begonnen was, hadden zich drommen nieuwe vrijwilligers aangemeld in de openbare hal naast de Gaarde van Draad en Edelsteen, waar de meeste hulporganisaties waren gevestigd. *Uw*

hulp is essentieel geweest, Vrouwe, had de directrice van een van de organisaties de vorige dag tegen me gezegd. U bent hier bijna elke dag geweest en u hebt keihard gewerkt. Neem een week vrij. U hebt het verdiend. Vier de feestdagen met uw metgezel.

Ik had geprotesteerd dat er nog zo veel winterjassen te vergeven waren en haardhout uit te delen was. Maar de elfde had naar de publieke hal stampvol vrijwilligers achter ons gebaard. *We hebben meer hulp dan we raad mee weten.*

Toen ik opnieuw had willen protesteren, had ze me de voordeur uit geduwd en die achter me dichtgedaan.

Dat was duidelijk. Bij alle andere organisaties waar ik de vorige middag was langsgegaan, had ik hetzelfde te horen gekregen. *Gaat u naar huis en geniet van de feestdagen.*

Dus dat had ik gedaan. Tenminste, ik was naar huis gegaan. Maar wat dat 'genieten' betrof...

Eindelijk kwam Rhys' antwoord op mijn eerdere vraag waar hij uithing, via onze mentale band verzonden op een golf van duistere, schitterende kracht. *Ik ben in Devlons kamp.*

En je kon nu pas antwoorden? De Illyrische bergen waren weliswaar ver weg, maar mijn vraag zou hem binnen een paar minuten hebben bereikt.

Ik voelde zijn sensuele lach. *Cassian stond tekeer te gaan. Zonder ook maar even adem te halen.*

Typisch Cassian. Mijn arme Illyrische baby. We maken je het leven wel zwaar, hè?

Rhys' geamuseerde reactie golfde door me heen. Zijn nachtgesluiserde handen liefkoosden mijn binnenste. Maar zijn vrolijkheid verdween meteen weer. *Cassian is aan het bekvechten met Devlon. Je hoort later nog van me.* Een liefdevolle streling van mijn zintuigen, en weg was hij.

Ongetwijfeld zou hij binnenkort verslag uitbrengen, maar tot die tijd...

Ik glimlachte naar de rondwervelende sneeuwvlokken achter het raam.

2

Rhysand

Het was ternauwernood negen uur 's ochtends, en Cassian was nu al woedend.

De waterige winterzon probeerde tevergeefs door de wolken boven de Illyrische bergen heen te dringen, en de wind bulderde over de grijze toppen. Het bedrijvige kamp was bedekt met een dikke laag sneeuw, een voorbode van wat Velaris te wachten stond.

Toen ik bij het ochtendgloren uit de stad vertrok, had het al gesneeuwd. Bij mijn terugkeer zou er vast een flink pak liggen. Ik had geen kans gehad om Feyre ernaar te vragen tijdens ons korte gesprek via onze zielsverbinding, maar misschien zou ze zin hebben om samen een wandeling te maken. Dan kon ik haar de Stad van het Sterrenlicht laten zien onder een deken van verse sneeuw.

Mijn metgezel en mijn stad leken mijlenver verwijderd van de bedrijvigheid in het op een brede hoge bergpas gelegen kamp Windhaven. Zelfs de snijdende wind die tussen de bergtoppen door gierde en de naam van het kamp logenstrafte door de sneeuw in wervelstormen voort te jagen, weerhield de Illyrianen niet van hun dagelijkse bezigheden.

Voor de krijgers die niet op wacht stonden: het trainen in de gevechtsringen aan de rand van het kamp, waar de bergwand steil afliep naar de kleine vallei aan de voet van de berg. Voor de mannen die niet geschikt waren bevonden om te vechten: het uitoefenen van diverse

beroepen, zoals dat van handelaar, smid of schoenmaker. Voor de vrouwen: het geestdodende werk.

Zo zagen ze het zelf niet. Geen van allen. Maar hun verplichte taken, of ze nu jong of oud waren, waren hetzelfde: koken, schoonmaken, voor de kinderen zorgen, kleren naaien, wassen. Eervol werk, waar trots en bevrediging aan ontleend konden worden. Behalve dan dat het van alle vrouwen werd verwacht. Een vrouw die haar plicht niet vervulde werd gestraft door een van de kampmoeders of door de man die over haar leven regeerde.

Zo ging het al bij mijn moeders volk sinds ik deze plek kende. Tijdens de oorlog een paar maanden geleden was de muur weggevaagd en de wereld herboren, en toch waren sommige dingen onveranderd. Vooral hier, waar verandering nog trager tot stand kwam dan de berggletsjers smolten. Waar tradities duizenden jaren teruggingen en zelden in twijfel werden getrokken.

Tot onze aanwezigheid. Tot dit moment.

Toen Cassian de strijd aanbond met Devlon, wendde ik mijn blik af van het levendige kamp achter de met krijt omlijnde gevechtsringen en dwong mijn gezicht een neutrale uitdrukking aan te nemen.

‘De meisjes zullen met trainen moeten wachten tot volgende week,’ zei de kampheer, zijn armen over zijn brede borst geslagen. ‘Ze zijn druk met de voorbereidingen voor de Winterzonnewende. Hun moeders hebben alle hulp nodig die ze kunnen krijgen om op tijd klaar te zijn.’

In de decennia dat Cassian het trainen van de vrouwen bij Devlon probeerde af te dwingen hadden we inmiddels zo veel van dit soort gesprekken gevoerd dat ik de tel was kwijtgeraakt.

De wind blies Cassians donkere haren om zijn gezicht. Met een staalharde uitdrukking zei hij tegen de krijger die ons met tegenzin had getraind: ‘De meisjes kunnen hun moeders ná het trainen helpen. We zullen hun gevechtstraining beperken tot twee uur, zodat ze de rest van de dag overhouden om met de voorbereidingen te helpen.’

Devlons bruine ogen gleden naar mij. ‘Is dat een bevel?’

Ik keek strak terug. In weerwil van mijn kroon en mijn macht moest ik moeite doen om niet weer het bevende kind van vijf eeuwen gele-

den te worden, op die eerste dag dat Devlon boven me uit had geto- rend en me de gevechtsring in had geslingerd. ‘Als Cassian zegt dat het een bevel is, dan is dat zo.’

In de jaren dat we deze machtsstrijd met Devlon en de Illyrianen voerden, had ik wel eens overwogen om simpelweg zijn geest en die van de anderen binnen te dringen en ze te doen gehoorzamen. Maar er waren grenzen die ik niet kon en wilde overschrijden. Iets wat Cas- sian me nooit zou vergeven.

Devlon gromde, zijn adem een krul van stoom. ‘Eén uur.’

‘Twee uur.’ Met trillende vleugels hield Cassian vast aan zijn eis, waarvoor hij deze ochtend mijn hulp had ingeroepen.

De situatie moest beroerd zijn als mijn broeder me had gevraagd te komen. Verdraaid beroerd. Misschien hadden we een permanente aanwezigheid in het kamp nodig, totdat de Illyrianen zich weer herin- deren dat hun daden ook consequenties konden hebben.

Maar de oorlog had ons allemaal geraakt. Met de wederopbouw van ons Hof, het grondgebied van de stervelingen dat zich langzaam in onze richting uitbreidde, en de andere elfidenkoninkrijken die zich afvroegen met welke streken ze ongestraft konden wegkomen nu de muur weg was. We hadden simpelweg de mankracht niet om hier per- manent iemand te stationeren. Nog niet. Volgende zomer misschien, als de rust in de andere gebieden was teruggekeerd.

Vanuit de dichtstbijzijnde gevechtsring namen Devlons rondhan- gende trawanten Cassian en mij van top tot teen op, zoals ze ons hele leven al hadden gedaan. Tijdens het Bloedritueel eeuwen geleden had- den we genoeg Illyrianen afgeslacht om hen op afstand te houden, maar het waren de Illyrianen die de afgelopen zomer hadden gevocht- en gebloed. Die het leeuwendeel van de strijd tegen Hybern en de Ketel voor hun rekening hadden genomen en de grootste verliezen hadden geleden.

Het feit dat er krijgers waren die de strijd overleefd hadden, getuig- de van hun uitzonderlijke krijgerschap en van Cassians leiderschap. Maar op deze geïsoleerde plek waar de Illyrianen niets omhanden hadden, voedde dat verlies negatieve en gevaarlijke sentimenten.

We waren geen van allen vergeten dat tijdens Amarantha’s heerschap-